

mange år siden, og det, der er i § 136 om Gamle og Ny Scene, som jeg også går ud fra er i orden, ligesom de statslån, der er omtalt, er optaget osv., osv., så kunne man måske bruge det som anledning til at sige, at når man laver en lovtekst, så slutter man med at sige: Når denne opgave er udført, så bortfalder denne lov. Og så kunne man måske samle en hel masse sammen og sige: Dem tager vi i et bunkebryllup og siger, at nu skal de slettes, dem, der ligger her, så vi altså ikke tager hver eneste lov og siger, at nu skal den ophæves, altså at vi en dag har 250 lovforslag i Folketinget, som vi ophæver på én gang.«

Jann Sjursen (KRF) anførte: »Jeg har hæftet mig ved, at forslagsstillerne i bemærkningerne også gør opmærksom på, hvordan man i f.eks. Norge håndterer det spørgsmål her, og jeg synes, at netop det norske eksempel faktisk kunne være spændende at se nærmere på under udvalgsarbejdet, se, om man kunne indføre noget tilsvarende her i Danmark, så man løbende sikrede sig, at det arbejde, som Frihed 2000 formentlig med hjælp fra gode folk har sat i gang her, kunne gøres løbende og ikke kun, når et parti i Folketinget sætter sig for at gøre sådan et arbejde.«

Det var glædeligt, at Jann Sjursen på vegne af Kristeligt Folkeparti tog spørgsmålet om »en norsk løsning« op under debatten. Der er næppe tvivl om, at nedsættelsen af en sådan lovkommission vil være en god ting. Hvis kommissoriet er det rigtige, og hvis opgaven gives den fornødne prioritet, så vil det kunne blive et værdifuldt bidrag til den generelle oprydning af dansk lovsamling.

En anden løsning kunne være, at Justitsministeriet udskriver en opgave til universiteternes juridiske fakulteter. Opgaven kan være, at en eller flere påtager sig den samlede gennemgang af al dansk lovgivning. En doktorgrad eller en ph.d.-grad kan jo på den måde tildeles på et særdeles samfundsgavnligt grundlag. Fordelen ved den løsning vil være, at Justitsministeriet ikke belastes af det omfattende kulegravningsarbejde.

Der blev under førstebehandlingen af L 219 fremført en række forbehold mod at skride for hurtigt frem. Bl.a. sagde justitsministeren: »Vi er ganske enkelt nødt til at være helt sikre på, at vi ikke i stedet får skabt en masse andre problemer. Uden at gå i detaljen med hver enkelt af de mere end 100 forskellige retsfor skrifter, som foreslås ophævet, vil jeg derfor gerne benytte lejligheden til kort at fremhæve nogle af de mere uheldige konsekvenser, som efter regeringens opfattelse vil være en følge af lovforslagets vedtagelse.«

Formålet med at vedtage ophævelse af de mange gamle bestemmelser er bestemt ikke at skabe nye pro-

blemer. Derfor må der afsættes de nødvendige kræfter til sikring af, at de love og retsfor skrifter, der ophæves, også virkelig er forældede. Men når flere opslagsværker angiver, at de gamle bestemmelser er uden indhold, så er det jo næppe sandsynligt, at der opstår problemer. Justitsministeren har da også erklæret, at bestemmelser fra før 1870, som ikke er direkte nævnt i Retsinformation, anses som uden betydning. Se argumentationen herom andetsteds i disse bemærkninger.

Justitsministeren fortsatte: »Til eksempel kan jeg for det første nævne lovforslagets § 1, hvori det foreslås, at kongeloven fra 1665 nu skal ophæves. Kongeloven blev i det væsentlige ophævet ved junigrundloven fra 1849. Imidlertid blev enkelte af lovens bestemmelser om arvefølgen og om de kongelige prinser og prinsesser opretholdt. Kongelovens bestemmelser om arvefølgen blev ophævet ved tronfølgeloven fra 1953. Bestemmelserne i kongelovens artikel 25 om bl.a. retlig immunitet for de kongelige prinser og prinsesser antages derimod fortsat at være i kraft i et vist omfang. Tronfølgelovens § 5, stk. 3, indeholder en bestemmelse, der som udgangspunkt svarer til kongelovens artikel 21. Bestemmelsen fastslår, at personer, som er arveberettigede til tronen, ikke må indgå ægteskab uden regentens samtykke, som skal afgives i statsrådet. I modsat fald mister den pågældende arveretten til tronen. Som fremhævet af forslagsstillerne i bemærkningerne til lovforslaget indeholder Danske Lov fra 1683 herudover en bestemmelse, som stort set er identisk med kongelovens artikel 25. Baggrunden for denne dobbelte regulering er det ikke muligt at sige noget præcist om. En afklaring af disse spørgsmål vil kræve en række meget ressourcekrævende undersøgelser, og jeg vil tillade mig at sætte spørgsmålstegn ved, om en sådan undersøgelse er umagen værd. På den baggrund er det regeringens opfattelse, at der ikke på nuværende tidspunkt bør iværksættes et større arbejde med at gennemgå forhold med hensyn til de nævnte bestemmelser i kongeloven, Danske Lov og tronfølgeloven.«

Ministeren har ret i, at det er meget usædvanligt, at der er bestemmelser vedrørende kongehusets forhold, som både er reguleret i Lex Regia og i Danske Lov. Et bidrag til forklaringen er, at Lex Regia i starten var hemmelig! Det er normal dansk retspraksis, at en nyere lov, der regulerer samme forhold som en gammel lov, har forrang. Ud fra den praksis vil bestemmelserne i Lex Regia kunne ophæves, da de er gentaget i Danske Lov.

Justitsministeren sagde endvidere: »Herudover indgår i lovforslaget en række love, som angives at have